Farcell

Autor:
Data de publicació: 19-03-2018

Un farcell[1] o fardell[2] és un paquet de roba o petits estris embolicat en un "mocador de fer farcells". Es pot considerar un símbol representatiu de personatges de baixa extracció social, vagabunds o marginats sense llar.

Rodamóns i músics, un amb el farcell en bandolera.

Avui en desús, era bastant habitual entre els viatgers amb poques possibilitats econòmiques. La representació dels rodamóns en la cultura popular és molt extensa, donant-se en literatura, còmics o cinema. Encara que el farcell es sol representar lligat al final d'un pal, també pot transportar-se lligat al cos.

Parella de rodamóns descansant; el farcell està a terra, al costat de la noia.

Etimologia
Farcell o Fardell és el diminutiu de fard, i fard ve del gòtic fata (vestit) i aquest del nòrdic fot.[3]

Dins de les expressions, recollides pel Termcat: Enfardellar sol significar anar-se'n, indicant l'equivalent d'iniciar un viatge.[4] Fer el farcell és marxar-; Tirar el farcell al mar, enutjar-se; caminar amb el farcell al coll, vagabundejar o canviar sovint de domicili.

Mocador de fer farcells
El primer equipatge es va guardar en les pells d'animals, per després prevaler un embalum en el qual fos fàcil ficar i treure coses que el viatger necessités, petites bosses de roba on es guardava el més necessari.[5]

A Catalunya eren tradicionals i prou coneguts els recaders de farcell.[6]

Farcell en la cultura popular
El personatge del rodamón s'ha representat, en el grafisme in altres mitjans, portant un farcell, sovint subjecte a un pal. Així, quan Sullivan, el personatge que interpreta Joel McCrea en Els viatges de Sullivan es disfressa de rodamón, no li falta el seu farcell subjectat amb un pal.[7]

Especialment famosa és la imatge creada per Norman Rockwell i titulada The Runaway, usada com a portada per The Saturday Evening Post al setembre de 1958.[8]

En les historietes en castellà o català, els dibuixants no han dubtat en afegir el farcell als seus personatges. Així, quan Ibáñez dibuixa al seu Mortadelo amb la disfressa de rodamón, no oblida mai aquest detall.[9]

Altres personatges, com Bermudillo, el geni del farcell fan d'aquest element part fonamental del seu abillament.

En la literatura popular, el pícaro en sol portar un: El Lazarillo (...vaig fer un farcell amb la roba del cavaller i vaig sortir corrent contra direcció.[10])

També Kerouac en Els rodamóns del Dharma afirma que el fan servir: "Prop de Camarillo, on Charlie Parker s'havia tornat boig i va recuperar el seny, un vell rodamón prim i baix va saltar al meu furgó quan ens dirigíem a una via morta per deixar pas a un altre tren, i va semblar sorprès en veure'm. Es va instal·lar a l'altre extrem del furgó i es va estirar davant meu, amb el cap recolzat en el seu miserable farcell, sense dir res."

Vegeu també

Rodamón

Referències

Anar? Farcell a Optimot
Anar? Fardell a Optimot
Anar? DRAE
Anar? Enfardellar a Optimot
Anar? ISBN 84-7838-681-5.
Anar? Maria Pilar Royo Magallón. Arenys de Mar (1920-1960). L'Abadia de Montserrat, 2011, p. 101–. ISBN 978-84-9883-394-2.